

Homenatge a Francesc Macià (Palau del Parlament, 10 de setembre de 2009)

La presentadora (Sra. Susana Buzzi)

Senyores i senyors, autoritats presents, benvinguts al primer dels actes de celebració de la Diada Nacional de Catalunya: la commemoració del cent cinquantè aniversari del naixement del president Francesc Macià i Llussà.

L'acte començarà d'aquí a pocs minuts. Per això us demanem que ocupeu els vostres seients i que desconnecteu els telèfons mòbils.

Senyores i senyors, el president del Parlament de Catalunya i el president de la Generalitat de Catalunya.

Inicia els parlaments el molt honorable senyor Pasqual Maragall i Mira, president de la Generalitat del 2003 al 2006.

El Sr. Pasqual Maragall i Mira (expresident de la Generalitat)

Molt honorable senyor president, molt honorable president Pujol, molt honorable president del Parlament, senyor alcalde, senyors consellers, estimats amics, és amb una emoció certa que avui retem homenatge a una persona que va ésser, de segur, una de les que d'una forma més clara, més categòrica, jo diria, van iniciar el camí de l'autonomia de Catalunya, una persona a la qual no va ésser fàcil arribar al que després es va poder tenir, una persona que va enviar un col·laborador seu, íntim, Jaume Carner, justament a Madrid, i aquesta va ésser una de les primeres ocasions en les quals hem hagut d'anar a Madrid a veure si Catalunya era reconeguda com a tal, com a nació, com a nacionalitat, i es va haver de trobar amb una negativa, amb una negativa en aquell moment bastant categòrica.

Ens hi hem trobat sovint i ens hi hem tornat a trobar. Presidents consegüents ens hi hem tornat a trobar, en aquestes situacions, sempre ajudats per gent que han fet de mitjancers i que ho han fet positivament.

Però, mireu, Macià va ésser el primer, l'Avi. És qui d'alguna forma ens ha servit després de referent, i per tant jo crec que és absolutament just que nosaltres ara puguem dir que som els seus hereus, d'alguna manera.

Catalunya després ha fet totes les passes que ha fet, però ja sabeu que aquestes passes que es fan no s'acaben mai. No s'acaben d'aconseguir del tot mai, els objectius que volem. Tornem a estar, un altre cop, com en aquella ocasió en què en Carner va haver de preguntar al president Macià què havia de fer davant de les "pegues" –diguem-ne així, per dir-ho suau– que li posaven a Madrid. Tornem a estar en una situació en la qual no sabem si aquell estatut que vam aprovar, ara farà una colla d'anys, i que vam referendar s'haurà de tornar a referendar. No sabem si s'haurà de tornar a referendar, perquè si el toquen, efectivament –i en el referèndum jo vaig votar que "sí", i tothom és lliure de votar, en aquell moment, per descomptat, i sempre, el que pensi que s'ha de fer–, jo crec que haurem de demanar que es torni a preguntar als qui el varem referendar si el volem o no, perquè per poc que el toquin l'hauran tocat, i si l'han tocat no és el mateix.

En fi, jo no vull involucrar la memòria del president Macià en una discussió que és molt posterior, i si voleu menys heroica, diguem-ho clarament, perquè el que ells van haver d'afrontar no és ni molt menys comparable a les dificultats que nosaltres hem tingut, algunes de molt importants. El president Pujol, com sabeu, va passar per la presó, i va ésser maltractat, cosa que al seu successor ja no li va passar, tot i que alguna dificultat va tenir, però no aquelles.

De manera que, president Macià, avui t'honorem amb orgull. Ens agradaria ésser fidels al teu llegat. Sabem que serà difícil, però sabem també que les persones que avui són al front de la Generalitat maldaran per aconseguir-ho.

Moltes gràcies.

La presentadora

Té la paraula el molt honorable senyor Jordi Pujol i Soley, president de la Generalitat del 1980 al 2003.

El Sr. Jordi Pujol i Soley (expresident de la Generalitat)

Molt honorable senyor president de la Generalitat, molt honorable senyor president del Parlament, molt honorable president Maragall, senyor alcalde, autoritats, diputats, senyores i senyors, celebro i agraeixo el fet de participar en aquest acte d'homenatge al president Macià, juntament, a més, amb el president de la Generalitat, el president del Parlament i el president Maragall.

Té tot el sentit, que recordem les grans figures de la nostra història. Té tot el sentit. Varen ésser bons seguidors de Catalunya, la varen defensar, es varen sacrificar per ella. Sense ells, Catalunya, que de sempre ha tingut una història difícil, no hauria pogut mantenir la seva identitat, ni hauria pogut ésser útil a la seva gent, ni ésser un país de progrés, obert al món, ni hauria estat capaç de mantenir viva la il·lusió i l'ambició com les hem mantingut.

Totes les figures positives de la nostra història han contribuït a fer possibles aquests objectius d'una manera o altra. Del president Macià se n'ha ressaltat sempre el patriotisme, el coratge moral i físic, la capacitat d'arribar a la gent, el seu idealisme compatible amb un pragmatisme no claudicant, la seva rectitud i tantes i tantes coses.

De totes se n'ha parlat molts i molts cops. Jo avui vull parlar-los de dos aspectes de les seva personalitat, de dos que crec que en els moments actuals són especialment necessaris a Catalunya.

Primer, el sentit de la dignitat, la dignitat de Catalunya i els catalans, la capacitat i la voluntat d'ésser respectats en la nostra dignitat, la dignitat que vol dir l'exigència de respecte, exigència inútil, d'altra banda, diguem-ho tot, si qui reclama aquest respecte no actua de manera adequada, si no actua de manera que es faci respectar.

A hores d'ara Catalunya té molts reptes i viu un moment difícil. No ens enganyem: difícil en més d'un sentit. I això requereix –el president Maragall acaba de referir-s'hi– una resposta política del Govern, i de l'oposició, i del Parlament, i de la societat: una resposta de país. I aquesta resposta haurà de fer-se tenint en compte el nostre dret a l'autogovern i a un finançament just, i el nostre dret a conservar la nostra identitat, i també tot el que ens cal per mantenir la nostra cohesió social.

Caldrà tot això. Però no solament això: també s'haurà de donar aquesta resposta de manera que la nostra dignitat sigui respectada, que no se'n burlin. És més: això, aquest respecte, és previ a tot, és essencial. Si no ens respecten la dignitat, no ens respectaran res. Si arriben a la conclusió que es poden burlar de la nostra dignitat, saben que no ens han de tenir respecte, ja.

Com ja he dit, i ho repeteixo, contra la imatge que de vegades se n'ha donat, el president Macià era un home pragmàtic, que feia tractes quan calia, però que no transigia, en canvi, en qüestions de dignitat i de respecte. Ell era respectuós i exigia ésser respectat. I així hem d'ésser nosaltres. Hi ha gent que creu que als catalans se'ns pot maltractar i que amb quatre copets a l'espatlla i amb apel·lacions al seny, a la responsabilitat i a la solidaritat, i pensant que al capdavant som mercaders de poc tremp, ens poden neutralitzar. Hi ha gent que pensa això. No hem de permetre de cap manera que puguin creure que això realment és així.

El record del president Macià ens ha d'ajudar a evitar aquest parany justament ara que vivim un moment perillós, però que no ens ha de fer por. Malgrat tot, no ens ha de fer por, aquest moment perillós, molt perillós fins i tot. No ens ha de fer por si al capital humà, al capital cultural i al capital social que tenim, atenció, i que cap llei ni cap tribunal no ens poden prendre, hi afegim –important– seriositat. El president Macià era un home seriós. Hi insisteixo: seriositat. I naturalment un sentiment fort, un orgull d'autoexigència, una autoexigència que justament ens ha de permetre reclamar amb força el respecte i el respecte de la dignitat.

Un segon tret del president Macià a subratllar era la seva elegància. No em refereixo, que també, a la seva elegància física. No em refereixo a això. Això, qui la té la té i qui no la té no la té. No. Em refereixo a la seva elegància de conducta i d'esperit, una elegància interior que transcendia, que s'encomanava, una elegància d'arrel ètica. I el catalanisme no serà res si perd l'arrel ètica, si oblida les seves pròpies normes, si sacrifica la seriositat a l'espectacle i a la barrila, si deixa d'ésser exigent amb ell mateix. I tampoc no serà res si això no ho sap transmetre d'una manera atractiva, encomanar-ho, com feia el president Macià, i fer-ho d'una manera senyorial, de senyor, com feia el president Macià, perquè això ho faci

desitjable per a la gent. Això també ha de formar part de la nostra identitat, i ara no és ben bé així.

Que ningú no s'enganyi. Ho repeteixo: el nostre país viu un moment difícil, com a nació i com a identitat, com a cos social cohesionat, com a economia rigorosa i moderna, com a entitat cultural i moral capaç de projectar-se, com a col·lectivitat capaç de fer-se respectar. Com a tot. Com a tot això vivim un moment difícil. I en el nostre entorn hi ha gent que pensa que ara potser sí, ara potser sí que es podrà, finalment, liquidar el que ells en diuen i pensen que és l'“anomalia catalana”.

No us parlaria de tot això si cregués que tot això no té remei. Si ho cregués no hauria ni vingut a parlar-vos del president Macià. Per què? No hauria vingut a fer comèdia. Si he vingut és per correspondre, primer, a l'honor que em fa aquest Parlament, però sobretot perquè crec que d'aquest perill ens en podem salvar, i que podem ésser un país digne, sòlid i ambiciós. Perquè segueixo tenint una visió positiva, esperançada i joiosa de Catalunya, com la volia el president Macià. Si he vingut ha estat per parlar-vos –com hauria fet el president Macià millor que no jo, amb més projecció, probablement– d'orgull, i no d'estovament; de dignitat, i no d'acomodament claudicant; de senyoriu, i no de barroeria, i de conreu i ús intel·ligent de la nostra fortalesa moral, i no de malbaratament. No hauria vingut si no seguís tenint confiança en el nostre poble. Seria intel·lectualment i moralment molt criticable que us parlés així i invoqués el record del president Macià si hagués perdut la fe en el nostre poble i en el nostre futur. Que no és només un tema polític, que també, ni econòmic, que també, sinó sobretot una qüestió de qualitat i d'exigència, d'una manera de fer i d'ésser, amb un doble efecte que, d'una banda, ens provoqui un equilibrat respecte envers nosaltres mateixos, és a dir, autoestima, i, de l'altra, ens permeti exigir respecte dels altres, respecte a la nostra dignitat.

La presentadora

Escoltem a continuació el molt honorable senyor José Montilla i Aguilera, president de la Generalitat.

El president de la Generalitat (Sr. José Montilla i Aguilera)

Molt honorable president del Parlament, molt honorable president Pujol, molt honorable president Maragall, molt honorables presidents del Parlament, senyors Rigol i Barrera, autoritats, senyores i senyors, molt bona tarda a tothom.

L'evocació del president Francesc Macià constitueix una oportunitat que han de viure sempre de bon grat les persones que han tingut o tenim la responsabilitat d'exercir la presidència de la Generalitat.

Catalunya no havia viscut mai, com passa ara sortosament, una ocasió de reunir una representació tan nombrosa de presidents de la Generalitat i del Parlament per glossar la figura, obra i significació d'un dels seus antecessors, d'un dels seus presidents. I també això diu molt, de manera molt positiva, del grau de recuperació i de la normalitat democràtica assolida i no estroncada per cap esdeveniment traumàtic durant ara ja fa més de trenta anys. El nostre país va iniciar el seu redreçament nacional, institucional i democràtic fa més de tres dècades i ha anat avançant per aquest camí sense interrupcions fins avui. I això, tenint en compte la nostra història, és un fet veritablement remarcable.

Francesc Macià va ésser el nostre 122è president, però sobretot va ésser el primer president democràtic del nostre país. Això, juntament amb la seva personalitat i trajectòria, li atorga una rellevància inequívoca. Macià va saber recuperar i donar continuïtat a una institució històrica que des de la fundació s'havia distingit per la seva identificació amb el país. Sense trair-ne l'esperit primigeni, va fer evolucionar les velles institucions amb les noves formes contemporànies i va obrir-les a les inquietuds democràtiques i socials que en aquell moment sentia i volia expressar el poble de Catalunya.

Per això, l'actual Generalitat és el principal llegat, el gran llegat, del president Macià. A les portes del 650 aniversari del seu establiment –que commemorarem com cal, de manera solemne i austera– la Generalitat de Catalunya deu la seva pervivència a la constància en els objectius, a l'actualització, també constant, de les seves formes de constitució i a la renovació i formulació al llarg del darrer segle de l'ambició de governar el nostre propi destí col·lectiu. Aquell inicial compromís medieval va saber evolucionar fins a esdevenir referent de l'autogovern, garant de

la cohesió social i territorial i defensor dels drets i les lleis que ens són pròpies, continuïtat i evolució que van convertir la Generalitat en l'únic lligam institucional entre els dos períodes democràtics i d'autogovern de la història contemporània de Catalunya, continuïtat i transformació que es troben també en l'Estatut del 79, desplegat pel president Pujol, i també en l'origen de l'Estatut del 2006, en l'impuls motor del qual reconeixem la figura del president Maragall. El nou Estatut exemplifica i renova la vigència de la nostra primera institució. En l'Estatut es confirma i es fixa el nivell de la nostra ambició i exigència. L'Estatut és l'eina d'autogovern més poderosa que hem tingut en tres-cents anys. I als qui avui tenim la més alta responsabilitat de govern a Catalunya ens correspon desplegar-lo i aplicar-lo en tota la seva amplitud, extraient-ne el màxim rendiment, actuant des de la lleialtat institucional i donant resposta al mandat exigent i precís del nostre poble.

Avui i en el futur hem d'encarar els desafiaments que se'ns presentin amb el mateix esperit que Nicolau d'Olwer atorgava al president Macià. El president Maragall ha fet també referència a una altra persona molt lligada al president Macià, en aquest cas el senyor Carner. Deia Nicolau d'Olwer: "No hi haurà mai cap batalla perduda a la bestreta i cal no comprometre mai en va les pròpies forces." En altres paraules, per superar el repte que ens hem plantejat cal ambició, cal saber sumar i cal sobretot, també, determinació, trets que ens han acompanyat sempre i han constituït la base sòlida i històrica del nostre lideratge, i en temps de dificultats com ho són aquests ho són.

La resposta es troba en la capacitat per copsar la dimensió real, en el coratge de transmetre a la ciutadania des de la veracitat i en la determinació d'aplicar les mesures necessàries, per doloroses i difícils que siguin, i a procurar fer les coses com cal. És treballant bé que hem crescut; és treballant amb intel·ligència que hem trobat els camins de superació davant les dificultats; és treballant dur que hem arribat on som; és treballant més i millor que ara superarem també la crisi i encararem el futur.

El desplegament i l'aplicació de l'Estatut ha d'ajudar-nos a consolidar la nostra prosperitat col·lectiva en un entorn cada cop més competitiu, a assolir un

creixement econòmic eficient, integrador i humà, a garantir un ideal de ciutadania atractiu, inclusiu i obert i a renovar el nostre imaginari cultural trobant la síntesi integradora entre el que ens és propi i el que ens arriba de fora.

L'excepcionalitat de la Generalitat com a institució i de Macià com a president la trobem precisament en la seva capacitat per recollir el sentiment i el sentit majoritari i per ésser útil al país que va presidir projectant aquell sentiment cap a un horitzó de major plenitud.

També avui hem d'ésser capaços de relacionar l'increment de l'autogovern amb la millora de les condicions de vida dels ciutadans i les ciutadanes de Catalunya i de recuperar el sentit originari de la Generalitat i servir els interessos generals. És a dir, d'aplicar polítiques públiques amb diligència i eficàcia i donar respostes a les necessitats i als drets socials, sanitaris, educatius, de les famílies catalanes.

Un altre coetani de Macià, Rafael Campalans, que va morir tot just uns mesos abans que el president, havia dit que hi ha una glòria més alta que no el simple fet d'assolir unes llibertats, i és saber mostrar-se digne –aquesta dignitat de què parlava el president Pujol– de les llibertats conquerides. El president Macià va saber complir aquest requisit de dignitat. Els actes de commemoració que de Nadal ençà s'han celebrat, a més a més, així ho han reconegut. I avui, en aquest Palau del Parlament, on s'expressa la democràtica i legítima voluntat del nostre poble, és bo que hàgim fet explícit una vegada més el nostre agraïment cap a qui va saber projectar, servir i defensar amb la màxima dignitat l'ambició nacional de Catalunya.

Moltes gràcies.

La presentadora

Tot seguit es projectarà el vídeo “La veu de Macià, banda sonora d'una època”, complement audiovisual del llibre “El president Macià i el Parlament de Catalunya”, escrit per Ismael Pitarch, lletrat major d'aquesta cambra, amb motiu de la commemoració de l'Any Macià.

Clou les intervencions el molt honorable senyor Ernest Benach i Pascual, president del Parlament.

El president

Molt honorable president de la Generalitat, molt honorables presidents Pujol, Maragall, Barrera i Rigol, il·lustres membres de la Mesa del Parlament de Catalunya, honorables membres del Govern de Catalunya, senyores diputades, senyors diputats, alcaldes, autoritats, monsieur le président de l'Assemblée National du Québec, senyores, senyors, Macià és llibertat i justícia social; Macià és l'anhel i la lluita per la llibertat política que defineixen la nació catalana des de fa tres segles, i que encara avui marquen qualsevol repte que vol encarar Catalunya, perquè amb un autogovern limitat i sovint assetjat estem obligats a malbaratar temps i recursos en conflictes permanents amb l'Estat per poder fer realitat les demandes socials i econòmiques dels catalans; Macià és l'afany de posar fi a qualsevol imposició i injustícia que pateixi el poble català; és el compromís honest amb Catalunya.

El seu paper en la nostra història, la seva contribució a ésser el que ara som, són prou coneguts. Va liderar la recuperació de les nostres institucions d'autogovern dos segles després d'ésser abolides per Felip V, les institucions amb què ara comptem després del llarg parèntesi de la dictadura franquista. I amb un suport electoral abassegador va ésser el primer president de la Generalitat moderna, el primer president escollit democràticament pel Parlament de Catalunya.

Només per això ja s'entra a les grans pàgines de la història. Hauria d'ésser una figura venerada, sempre present, equivalent al que poden significar per exemple Washington o Lincoln als Estats Units. I, en canvi, de vegades sembla que la de Macià hagi estat un figura amagada al poble que tant el va estimar.

El llegat de l'Avi Macià, que sí fou venerat per la societat de la seva època i respectat per allí on va passar, va molt més enllà del que políticament va aconseguir, tot i les dimensions, les grans dimensions, de les seves fites polítiques. Macià té un significat més gran, perquè en ell mateix, en la seva biografia, s'encarna part de la història de la nostra nació. Sense conèixer la figura de Macià no es pot entendre el que Catalunya és i el que mai no hem renunciat ni renunciarem a ésser. En ell trobem la reacció contra el maltractament al

catalanisme, amb sacrifici de les comoditats i els interessos personals, hi trobem el compromís amb els treballadors de la terra, la defensa dels drets socials, la plantada del diputat a Corts a un centralisme estatal que bloquejava els interessos de Catalunya, la rebel·lió contra la dictadura, l'aglutinador del republicanisme d'esquerres, la figura venerada de tota una nació, la proclamació de la república catalana i el pragmatisme indispensable de l'acceptació d'un marc estatutari dins l'Estat espanyol sense renunciar a l'esperança d'un estat català propi. Ell era l'Avi, el president Macià.

En paraules del seu amic Ventura Gassol, company d'exilis i de govern, Macià era "un d'aquells homes que sempre parlen amb sinceritat, que no volen ocultar res, que tenen l'ànima als llavis." "Políticament" –deia Gassol– "va fer el miracle de desvetllar els endormits: va fer sentir els problemes socials als catalanistes i va fer sentir el catalanisme a aquells homes que només pensaven en problemes purament socials." I en les paraules de Gassol trobem encara una tercera clau que ens permet entreveure la grandesa de la figura del president Macià: "El poble de Catalunya va creure en Macià amb tanta fe perquè ell, amb la mateixa fe, sempre va creure en el poble de Catalunya."

Ventura Gassol ens dóna pistes que ajuden a entendre, però que potser no són suficients. Sinceritat, honestat, visió acurada de la realitat, intel·ligència política, fe, il·lusió, integritat, coherència, compromís, fermesa, tenacitat... Els valors i els qualificatius amb què s'ha intentat descriure Macià són inesgotables.

I el cert és que no és un fet menor que, més enllà de rivalitats polítiques o ideològiques, el respecte i l'admiració cap a la figura de Macià fos en la seva època gairebé unànime. Són significatives les nombroses referències a les allaus de gent que s'aplegaven al seu pas o al seguiment massiu del seu darrer comiat, quan persones de totes les ideologies i classes socials van seguir, emocionades, el seu fèretre. Hi ha fins i tot anècdotes que a ulls d'ara ens poden semblar increïbles. La premsa de l'època descriu les cues de ciutadans que volien entrar al Parlament el dia de l'elecció de Macià com a president de la Generalitat i explica que davant el nombre limitat de seients es va generar fins i tot una certa revenda. Es van arribar

a pagar cinquanta pessetes de l'època per veure Macià des de les butaques de convidats i escoltar la seva intervenció, i això que sempre ha estat definit com un home d'acció més que no de paraules.

Amb tot, sí que es va prodigar en discursos breus, directes, carregats d'intenció i d'intensitat, com el de la sessió inaugural o el de la seva investidura, discursos en què els principis republicans de pau, justícia i llibertat es conjuguen amb el sentit històric d'una nació que "després de més de dos-cents anys d'haver emmudit" tornava a parlar.

El sentit històric del moment conviu amb l'essència del seu missatge polític: el lligam indissoluble de l'avenç social i l'avenç nacional de Catalunya. Com quan s'adreça explícitament als infants de Catalunya, als obrers, als intel·lectuals i als manuals del camp i la ciutat i els anuncia que aquell Parlament faria "lleis de pensa catalana pensant en ells, que són catalans".

Les seves paraules són un llegat valuós, però el cert és que amb l'acció, amb les seves decisions, va escriure el seu millor discurs polític: el discurs de l'exemple, el que fa realitat els somnis, el que marca el rumb de la història.

Macià és un gran referent històric del nostre país. I malauradament és escassament conegut per la ciutadania catalana actual, per la Catalunya del segle XXI, per la Catalunya dels set milions i mig.

Macià, que tant va fer per Catalunya, mereix que el recordem. Però en certa manera és el poble català, la Catalunya del segle XXI, la que mereix i necessita recordar Macià. Perquè no podem projectar el futur sense conèixer la nostra història, donant l'esquena a la memòria dels qui ens han precedit. Cal recordar, perquè no podem menystenir els exemples del passat, i menys quan molts obstacles d'aquell passat encara ho són del present.

Ja llavors el president Macià va haver de patir traves i retallades a l'Estatut d'autonomia, resistència i alentiment en el traspàs de competències, problemes greus de finançament tot i l'alta contribució de Catalunya a l'Estat. A la seva mort el Parlament es trobà amb una llei llavors fonamental, com la de la reforma agrària, contra la qual es va recórrer al Tribunal de Garantías Constitucionales, l'equivalent

a l'actual Tribunal Constitucional. Aquell tribunal, dividit, votà 13 a 10 contra la Llei de conreus, que havia aprovat el Parlament, per invasió de competències de l'Estat. Fins i tot s'ha reproduït el context de crisi econòmica internacional que llavors assolava el món occidental després del 29. I, com si fos avui, amb unes paraules que semblen adreçades a la Catalunya actual, al context actual, Macià advertia: "Si ve la més petita retallada de l'Estatut de Catalunya, l'hem de defensar com sigui, perquè a la que deixem tocar un fil de roba de la llibertat de Catalunya de mica en mica l'anirem perdent tota, i hauran estat inútils tots els esforços de tantes generacions per arribar a l'Estatut que tenim avui i a aquest Parlament i a aquest Govern de Catalunya."

Macià continua avui essent vigent, perquè en molts aspectes els obstacles a la llibertat de Catalunya, a la prosperitat i al benestar dels catalans i les catalanes continuen vigents.

Aquell somni col·lectiu que ell va saber expressar com ningú, "una Catalunya lliure, socialment justa, econòmicament pròspera i espiritualment gloriosa", encara s'ha de fer realitat, encara és un repte comú. I només l'assolirem si aconseguim extreure el saber necessari dels exemples del passat i treballem amb decisió i unitat. I ho remarco: amb decisió i unitat. No solament essent nació, sinó exercint com a nació.

Francesc Macià i Llussà mereixia aquest acte commemoratiu, aquest recordatori institucional, en el cent cinquantè aniversari del seu naixement. I permetin-me que aprofiti l'avinencesa per agrair públicament als hereus de Macià en el càrrec de president de la Generalitat –els presidents Pujol, Maragall i Montilla– la seva plena disposició a participar en aquest acte. I també per saludar afectuosament la presència entre els convidats de Teresa i Antoni Peyrí, néts del president Macià, i també dels alcaldes de les Borges Blanques i Vilanova i la Geltrú, els dos pobles que ell va portar al cor, i, òbviament, de la resta de persones vinculades d'alguna manera a Macià i la seva família que avui ens han volgut acompanyar.

Davant d'ells, davant de tots vostès, vull remarcar el fet que el Parlament aculli aquest acte. Macià va insistir, d'alguna manera conscient de la càrrega simbòlica

de la decisió, que aquí s'establís el Parlament de Catalunya, en aquest Palau, precisament, que havia estat construït com a arsenal de la ciutadella. És per això que aquest acte és important que s'hagi fet aquí, una fortalesa repressora que Felip V havia fet aixecar derruïnt cases, comerços i esglésies del barri de la Ribera, una fortalesa que no defensava contra atacs exteriors, com fan totes les fortaleses del món, sinó que va ésser dissenyada justament per vigilar la ciutat, que va esdevenir símbol de les imposicions contra la nostra nació. Convertir aquests espais en la casa de tot el poble, en el Parlament de Catalunya, va ésser un gest carregat de significat, un veritable missatge a la història. Els catalans convertíem el símbol de la imposició en el símbol de l'autogovern català, convertíem un antic espai d'armes en l'espai de les paraules i el diàleg democràtic. Aquella conversió, aquella decisió, la va prendre el president Macià, conscient del valor dels gestos i del valor de la història a l'hora de construir projectes de futur, uns valors que la nació catalana no es pot permetre ignorar per tal d'avançar dia a dia cap a una Catalunya lliure, pròspera i socialment justa, una Catalunya que intenta créixer i progressar amb l'empenta de milions de persones que hi viuen, hi treballen i que hi intenten exercir els seus drets, els seus somnis, les seves llibertats.

És per aquesta Catalunya de present i de futur que la lluita i el compromís de Macià són, encara avui, la lluita i el compromís de la nació catalana.

Moltes gràcies.

La presentadora

Per acabar l'acte demanem que acompanyin el president del Parlament a l'escenari el molt honorable senyor José Montilla i Aguilera, el molt honorable senyor Jordi Pujol i Soley i el molt honorable senyor Pasqual Maragall i Mira. El cor de cambra del Conservatori del Liceu interpretarà "Els segadors", himne nacional de Catalunya.

